

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного права №2

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОГОВІРНЕ ПРАВО»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта (студента)

Рік набору – 2021

Харків
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Договірне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 18 с.

Розробники:

Іванова Ксенія Юріївна, старша викладачка кафедри цивільного права № 2, кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права №2
(протокол № 12 від 23 червня 2021 року)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на
засіданні кафедри цивільного права №2
(протокол № 11 від 24 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - В.Л. Яроцький, доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	10
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	10
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	11
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	12
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	14
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	15

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Договірне право» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 2,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	за вибором курсанта (студента)
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2021-2022
		семестр
Загальна кількість годин - 60		1-2
		Лекції
		12 год.
		Практичні/ семінарські заняття
		18 год.
		Самостійна робота
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента - 10.		30 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – поглиблення теоретичних знань з питань договірного права та набуття навичок практичного застосування компетентностей для ведення договірної роботи і досягнення визначених результатів навчання.

Завдання:

– формування системи теоретичних знань щодо основних категорій, понять і правових механізмів договірного права;

знання і розуміння основних тенденцій розвитку договірного права;

– формування умінь роботи з нормативно-правовими актами, які

регулюють відносини, пов'язані з укладенням, зміною і розірванням цивільно-правових договорів;

– знання основних положень чинного законодавства, що врегульовує договірні відносини в окремих сферах;

– формування практичних навичок роботи із договорами і матеріалами судової практики;

– оволодіння науковими підходами щодо розв'язання проблемних питань правового регулювання договірних відносин;

– вироблення навичок правової оцінки ситуацій і їх застосування для вирішення конкретного спору.

Пререквізити: «Теорія права», «Конституційне право України», «Цивільне право» (частина I та II), «Цивільний процес».

Кореквізити: «Порівняльне правознавство», «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці», «Житлове право».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Здатність продемонструвати знання й розуміння основних положень цивільного, договірного права, сутності та змісту основних понять, категорій, інститутів, правових статусів суб'єктів договірних правовідносин, механізмів правового регулювання.
РН-2.	Здатність проаналізувати детермінанти розвитку договірного права в контексті глобалізації та рекодифікації.
РН-3.	Вміти працювати із різними джерелами, в тому числі он-лайн ресурсами, для пошуку актуальної інформації та відповідних судових позицій з проблем договірного права.
РН-4.	Здійснювати презентацію свого дослідження з актуальних тем договірного права, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.
РН-5.	Критично оцінювати концепції, доктрини та підходи щодо актуальних проблем договірного права та пропонувати власне бачення розв'язання різноманітних проблем.

PH-6	Вміти аргументовано доводити у дискусії власну позицію щодо вирішення окремих проблемних питань договірного права, обґрунтовувати варіанти їх вирішення в контексті захисту прав та інтересів учасників договірного правовідношення.
PH-7	Проаналізувати методологічні аспекти взаємодії юридичної науки і юридичної практики в договірному праві.
PH-8	Розуміти вплив міжнародного права та європейської інтеграції на правову систему України і розвиток вітчизняного договірного права.
PH-9	Проводити порівняльно-правовий аналіз теорій договору, динаміки договору та особливостей його окремих видів у різних правових системах, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
PH-10	Аналізувати та оцінювати практику застосування договорів у корпоративному, спадковому, сімейному праві та в сфері права інтелектуальної власності.
PH-11	Здатність проводити правову кваліфікацію укладеного між сторонами договору, визначати його належність до певного договірного типу (виду), виявляти межі та механізми його правової регламентації.
PH-12	Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій при складанні договору, визначенні його умов.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК10. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.
- ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.
- ЗК1.6. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення.

Спеціальних компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

СК1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і

виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення договірного права.

Договір як регулятор ринкових відносин. Поняття та загальні положення про цивільно-правовий договір. Теорії договору (консенсусна, актова, облігаційна). Загальна характеристика принципів договірного права (принцип свободи договору, принцип добросовісності учасників договірних відносин, принцип стабільності договірних відносин).

Динаміка договору (укладення, виконання, зміна, припинення). Електронні договори та смарт-контракти. Організаційні договори. Зміст договору, класифікація умов договору. Несправедливі (недобросовісні) умови. Доктрина захисту слабкої сторони. Особливості переддоговірної та договірної відповідальності.

Недійсність та неукладеність договору. Тлумачення договору.

Модуль 2. Особливості окремих видів договорів про передання майна у власність, у користування, про виконання робіт та надання послуг.

Договори щодо передання майна у власність, у користування, про виконання робіт та надання послуг. Істотні умови договорів. Сторони договору, їх права і обов'язки. Наслідки порушення договорів. Зміна і розірвання договорів.

Модуль 3. Договори у корпоративному, спадковому, сімейному праві та в сфері права інтелектуальної власності.

Поняття та особливості корпоративного договору. Суб'єкти корпоративного договору. Предмет та інші умови корпоративного договору.

Загальна характеристика договорів у спадковому праві. Види договорів у спадковому праві. Сторони договорів. Права та обов'язки сторін.

Поняття та співвідношення сімейно-правових договорів та договорів у сфері сімейного права, їх види та особливості.

Система договорів у сфері права інтелектуальної власності та їх загальна характеристика. Договори, які безпосередньо спрямовані на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, та інші

(супутні, допоміжні) договори щодо реалізації прав інтелектуальної власності.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення договірних права				
		Тема 1. Договір як регулятор ринкових відносин. Поняття та загальні положення про цивільно-правовий договір.	11	2	4	5
		<i>Разом</i>	<i>11</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
		Модуль 2. Особливості окремих видів договорів про передання майна у власність, у користування, про виконання робіт та надання послуг				
		Тема 1. Договори щодо передання майна у власність та користування	9	2	2	5
		Тема 2. Договори про виконання робіт та надання послуг	11	2	4	5
		<i>Разом</i>	<i>20</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>10</i>
		Модуль 3.				

		Договори у корпоративному, спадковому, сімейному праві та в сфері права інтелектуальної власності.				
		Тема 1. Поняття та особливості корпоративного договору. Загальна характеристика договорів у спадковому праві.	11	2	4	5
		Тема 2. Договори у сімейному праві.	9	2	2	5
		Тема 3. Договори у сфері права інтелектуальної власності : загальна характеристика, класифікація.	9	2	2	5
		<i>Разом</i>	29	6	8	15
		Усього годин / кредитів ECTS	60/2,0	12	18	30

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Договірне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки.

		При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної

		роботи.
зараховано	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з		

	певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати		35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	не зараховано	0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № №18-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6>

Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-III Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21-22. ст.135 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

Основна література

Договір як універсальна правова конструкція: монографія / за ред. А. П. Гетьмана, В. І. Борисової. Х.: Право, 2012. 432 с.

Договірне право України. Загальна частина : навч. посіб. / за ред. О. В. Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2008. 891 с.

Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. /за ред. О. В. Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.

Харьковская цивилистическая школа: о договоре: монографія. под. общ. ред. И.В. СпасибоФатеевой. Харьков: Право, 2017. 576 с.

Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, М. В. Домашенко та ін. ; за ред. В. І. Борисової, І. В. СпасибоФатеевої, В. Л. Яроцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2014. Т. 1. 656 с.

Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, М. В. Домашенко та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. СпасибоФатеевої, В. Л. Яроцького. 2-ге вид., переробл. та допов. Х. : Право, 2014. Т. 2. 816 с.

Цивільне право України. Частина друга : посіб. для підгот. до іспитів / В.І.Борисова, К.Ю.Іванова, Б.П.Карнаух, Ю.Є.Ходико; за заг.ред.В.І.Борисової. – Харків : Право, 2019.242 с.

Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 7: Загальні положення про зобов'язання та договір / За ред. проф. І. В. СпасибоФатеевої. – Серія «Коментарі та аналітика». Х.: ФО-П Лисяк Л. С., 2012. 736с.

Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). – Т. 8: Договори про передачу майна у власність та користування / За ред. проф. І.В. СпасибоФатеевої. – Серія «Коментарі та аналітика». – Х.: ФО-П Лисяк Л.С., 2013. 670 с.

Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 9: Договори про виконання робіт та надання послуг. Частина 1: Загальні положення про підряд / за ред.

проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. – Серія «Коментарі та аналітика». – Х.:Смугаста типографія, 2017. 592 с.

Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 10: Кредитні та розрахункові зобов'язання. Договір комерційної концесії. Договір про спільну діяльність / І. В. Спасибо-Фатєєва, В. І. Крат, О.П. Печений та ін.; за ред. проф.І. В. Спасибо-Фатєєвої. – Серія «Коментарі та аналітика». Х.: Право, 2015. 491 с.

Додаткова література

Безклубий І. А. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми : монографія. К. : Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2005. 378 с.

Боднар Т. В. Виконання договірних зобов'язань в цивільному праві : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2005. 272 с.

Венедіктова І. В. Договір довірчого управління майном в Україні : навч. посіб. / І. В. Венедіктова. Х. : Консум, 2004. 216 с.

Договірне регулювання приватноправових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. Монографія / За заг.ред. академіка НАПрН України О.Д. Крупчана; наук.ред. А.Б.Гриняк. К., 2017. 334 с.

Жилінкова О.В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія. Київ : Юрінком-Інтер, 2015. 280с.

Іванова К.Ю. До питання про фраздаторні правочини. Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав : матер.науково-практич. конф., присвяч. пам'яті професора Ч.Н. Азімова (м. Харків, 16 грудня 2020р.). Харків, 2020. С.143-147.

Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с

Пучковська І. Й. Теоретичні проблеми забезпечення зобов'язань: монографія. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2017. 472 с.

Розгон О. В. Договори у сімейному праві України: монографія. К.: Ін Юре, 2018. 301с.

Філатова Н. Ю., Логойко О. О. Порівняльний аналіз особливостей укладення електронних договорів в Україні і Німеччині: правові аспекти. Правова держава. Вип. 38. 2020. С. 92– 100.

Інтернет-ресурси

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/>

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>

База даних судових рішень Європейського суду з прав людини. URL: <http://hudoc.echr.coe.int>

Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного права №2. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/104-kafedra-czivilnogo-prava-2.html>